

Akreditace ověřovatelů výkazů skleníkových plynů v ČR

Jedním z nejvíce diskutovaných témat v současné době je změna klimatu. Evropské společenství zareagovalo na Kjótský protokol k Rámcové úmluvě OSN o změně klimatu zavedením systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů (směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES).

Cílem systému je snižování emisí skleníkových plynů. Evropské společenství se zavazuje snížit tyto emise v letech 2008 až 2012 o 8 % v porovnání s hodnotami z roku 1990. V současné době se to týká emisí oxidu uhličitého (CO₂), ale v budoucnu budou do systému zahrnuty i další plyny, například oxid dusný nebo metan.

POVOLENKY JAKO PŘEDMĚT OBCHODU

V Evropském společenství jsou pro snižování emisí skleníkových plynů využívány ekonomické nástroje. Principem fungování systému je, že každé zařízení produkující určité množství CO₂ získá určitý počet povolenek přidělených na základě Národního alokačního plánu, které ho opravňují k vypuštění určitého počtu ekvivalentních tun CO₂ za rok. Povolenky mohou být předmětem obchodu. To znamená, že pokud zařízení vypustí menší množství CO₂, než na kolik dostalo povolenky, mimo jiné proto, že zavedlo lepší technologii, může zbylé povolenky prodat v evropském systému obchodování, které má podobu jakési povolenkové burzy. V případě, že zařízení by chtělo vypustit více CO₂, než kolik povolenek mu bylo přiděleno, musí zbylé povolenky nakoupit.

CENA POVOLENEK POROSTE

Aby byla zajištěna důvěryhodnost výkazů o množství vypuštěných tun CO₂, je povinností provozovatele nechat si výkaz ověřit od autorizovaného ověřovatele. Je zřejmé, že množství vykázaného CO₂ bude mít výrazný ekonomický dopad na provozovatele zařízení. Vzhledem k počtu povolenek přidělených jednotlivým členským státům pro druhé obchodovací období, které trvá od 1. ledna 2008 do konce roku 2012, se předpokládá, že cena povolenek poroste. Zvýšením ceny povolenek začnou působit ekonomické nástroje na snižování emisí skleníkových plynů. Systém obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v ČR probíhá na základě zákona č. 695/2004 Sb. Podle § 7 zákona zajistí provozovatel zařízení, na které se vykazování emisí skleníkových plynů vztahuje, ověření množství emisí subjektem, který je pro tuto činnost autorizován. Množství emisí je vykazováno za kalendářní rok a doklad o ověření množství emisí musí provozovatel předložit Ministerstvu životního prostředí ČR do 15. března následujícího roku.

Autorizace k ověřování množství skleníkových plynů provádí

Ministerstvo životního prostředí ČR na základě § 15 zákona č. 86/2002 Sb. Tento zákon byl novelizován zákonem č. 212/2006 Sb., který přinesl v oblasti autorizace významné změny. Podmínkou pro získání autorizace pro ověřování množství skleníkových plynů bude od 1. 1. 2008 získání osvědčení o akreditaci pro ověřovatele skleníkových plynů vydávané Českým institutem pro akreditaci, o. p. s. (ČIA), který je národním akreditačním orgánem a správcem Akreditačního systému ČR. Akreditace probíhá podle normy ČSN EN 45011 – Všeobecné požadavky na orgány provozující systémy certifikace výrobků a dokumentu EA-6/03 – Pokyn EA pro uznávání ověřovacích orgánů podle Směrnice EU o systému obchodování s emisemi.

KOMPETENTNÍ TÝM

Posuzování ze strany ČIA se týká systému jakosti ověřovatele, odborné způsobilosti pracovníků a postupů ověřování množství skleníkových plynů. K těmto účelům si vedoucí posuzovatel ČIA sestavuje tým kompetentních posuzovatelů, který se skládá z odborníků na jednotlivé typy činností, které emitují CO₂, odborníka na posuzování informačních systémů a ekonomických předpokladů. Postupy ověřování jsou posuzovány jednak tzv. vertikálními prověrkami složek již provedených ověřování, ale také formou tzv. svědeckých auditů (witness auditů) – členové skupiny sledují pracovníky ověřovatele množství skleníkových plynů při ověřování na místě u provozovatele zařízení. Je to nejúčinnější způsob, jak prakticky prokázat dodržování předepsaných postupů a odbornou způsobilost pracovníků ověřovatele. Osvědčení o akreditaci je vydáváno na dobu 3 let a během jeho platnosti je dodržování posuzovaných kritérií pravidelně monitorováno ČIA při ročních dozorových návštěvách. A jaký je přínos zapojení akreditace do systému obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů? Díky akreditaci bude zajištěna srovnatelná úroveň ověřování množství skleníkových plynů, což je důležitý předpoklad vysoké důvěryhodnosti celého systému obchodování s emisními povolenkami v evropském systému obchodování v druhém obchodovacím období.

ČIA již vydal první osvědčení o akreditaci pro ověřovatele množství emisí skleníkových plynů. Jeho držitelem je akciová společnost Technické služby ochrany ovzduší Praha.

Ing. Radim Frolík

Další informace na www.cai.cz